

Det Europæiske Overvågningscenter
for Narkotika og Narkotikamisbrug

ESPAD

Sammendrag

ESPAD-rapport 2011

Brug af stoffer blandt skoleelever i 36 europæiske lande

Retlig meddelelse

Denne publikation tilhører Det Europæiske Overvågningscenter for Narkotika og Narkotikamisbrug (EONN) og er ophavsretligt beskyttet. EONN påtager sig ingen form for ansvar for eventuelle følger af anvendelsen af de i dette dokument indeholdte oplysninger. Publikationens indhold er ikke nødvendigvis udtryk for de officielle holdninger hos EONN's partnere, EU-medlemsstaterne eller Den Europæiske Unions institutioner eller agenturer.

Yderligere oplysninger om EU er tilgængelige på internettet via Europa-serveren (<http://europa.eu>).

Europe Direct er en service, der har til formål at hjælpe med at besvare Deres spørgsmål om Den Europæiske Union.

Frikaldsnummer (*):

00 800 6 7 8 9 10 11

(*) Nogle mobiloperatører tillader ikke opkald til 00 800-numre eller tager betaling for sådanne opkald.

Dette sammendrag findes på bulgarsk, dansk, engelsk, estisk, finsk, fransk, græsk, italiensk, kroatisk, lettisk, litauisk, nederlandsk, polsk, portugisisk, rumænsk, slovakisk, slovensk, spansk, svensk, tjekkisk, tysk, ungarsk og norsk. Alle oversættelser er foretaget af Oversættelsescentret for Den Europæiske Unions Organer. Biografiske data findes bagest i denne publikation.

Luxembourg: Den Europæiske Unions Publikationskontor, 2012

ISBN: 978-92-9168-510-3

doi: 10.2810/53249

© Det Europæiske Overvågningscenter for Narkotika og Narkotikamisbrug, 2012

Gengivelse er tilladt med kildeangivelse.

Det Europæiske Overvågningscenter
for Narkotika og Narkotikamisbrug

Cais do Sodré, 1249-289 Lissabon, Portugal
Tlf. (351) 211 21 02 00 • info@emcdda.europa.eu
www.emcdda.europa.eu

Indhold

Forord	4
Sammendrag	5
Metode og datakvalitet	5
Cigaretter	6
Alkohol	6
Ulovlige stoffer	9
Andre stoffer	10
Afsluttende bemærkninger	11
Nøgletal for brug af stoffer	14

Forfattere:

Björn Hibell, Det Svenske Råd for Information om Alkohol og Andre Stoffer (CAN), Stockholm, Sverige.

Ulf Guttormsson, Det Svenske Råd for Information om Alkohol og Andre Stoffer (CAN), Stockholm, Sverige.

Salme Ahlström, Enheten för alkohol och narkotika, Det Nationale Institut for Sundhed og Velfærd (THL), Helsingfors, Finland.

Olga Balakireva, Institut for økonomi og prognoser, NASU, Kiev, Ukraine.

Thoroddur Bjarnason, Institut for samfundsvidenskab, universitetet i Akureyri, Island.

Anna Kokkevi, Universitetsinstitut for forskning i mental sundhed, Athen, Grækenland.

Ludwig Kraus, IFT, Institut for terapiforskning, München, Tyskland, og Centrum för socialvetenskaplig alkohol- och drogforskning, SoRAD, Stockholms universitet, Stockholm, Sverige.

Bibliografiske oplysninger for den fuldstændige rapport:

Hibell, B., Guttormsson, U., Ahlström, S., Balakireva, O., Bjarnason, T., Kokkevi, A. og Kraus, L. (2012), The 2011 ESPAD report. Substance use among students in 36 European countries. Det Svenske Råd for Information om Alkohol og Andre Stoffer, Stockholm, Sverige.

For nærmere oplysninger om, hvordan den fuldstændige rapport kan fås, henvises til: <http://www.espad.org>

Forord

Det glæder os at kunne præsentere de vigtigste resultater af rapporten om de europæiske skoleundersøgelser fra 2011, som det europæiske skoleprojekt om alkohol og andre stoffer (ESPAD) har udarbejdet. ESPAD er et samarbejdsnetværk mellem uafhængige forskere i over 40 europæiske lande og det største tværnationale forskningsprojekt i verden om brug af stoffer blandt unge. Dette udvidede sammendrag omfatter sammendraget af ESPAD-rapporten samt ni ekstra figurer og en ekstra tabel. Vi gør det tilgængeligt elektronisk på 23 sprog og i trykt version på fire sprog for at sikre en stor udbredelse af resultaterne i hele Europa. Sammendraget er et supplement til den fuldstændige rapport, som findes på engelsk.

Dette flersprogede sammendrag er et produkt af det stadig stærkere samarbejde mellem EONN og ESPAD. Vores fælles mål er: At give større adgang til de oplysninger og den ekspertise om brug af alkohol og andre stoffer blandt skoleelever, som ESPAD-projektet har udarbejdet, at øge tilgængeligheden, kvaliteten og sammenligneligheden af skoleundersøgelseresdata og at få størst mulig analytisk indsigt på baggrund af de tilgængelige data på dette område.

EONN's mandat er at indsamle, analysere og formidle faktuelle, objektive, pålidelige og sammenlignelige oplysninger om situationen på narkotikaområdet i Europa. Samarbejdet med europæiske og internationale organisationer på narkotikaområdet har en central placering i EONN's arbejde, der går ud på at skabe en bedre forståelse af narkotikaproblematikken på globalt plan.

ESPAD-data er blevet en stadig vigtigere del af EONN's rapportering og giver værdifulde oplysninger, når man skal danne sig et billede af unge i Europa. ESPAD-projektet sikrer en fælles strategi for indsamling af oplysninger om brug af stoffer blandt 15-16-årige skoleelever i Europa og gør det muligt at vurdere tendenser over tid. Dette er det andet flersprogede sammendrag, der er udarbejdet med støtte fra EONN. Agenturet har også ydet et finansielt bidrag til dataindsamlingen i forbindelse med ESPAD-skoleundersøgelser i seks Balkanlande via instrumentet for førtiltrædelsesbistand (IPA).

Vi vil gerne benytte lejligheden til at takke alle de statslige og ikke-statslige partnere i ESPAD-landene, som har bidraget til finansiering af, indsamling af data for samt analyse og formidling af dette vigtige arbejde. Arbejdet med ESPAD-projektet ville ikke have været muligt uden den omfattende støtte fra det svenske ministerium for sundhed og sociale anliggender.

Wolfgang Götz, direktør for EONN

Björn Hibell, ESPAD-koordinator

Sammendrag

Det vigtigste formål for det europæiske skoleundersøgelsesprojekt om alkohol og andre stoffer (ESPAD) er at indsamle sammenlignelige data om brug af stoffer blandt 15-16-årige europæiske skoleelever for at overvåge tendenserne i og mellem lande. Indtil videre er der gennemført fem dataindsamlingsrunder inden for rammerne af projektet. Den første undersøgelse blev gennemført i 26 lande i 1995, mens dataindsamlingen i 2011 blev gennemført i 37 lande. Resultaterne for 2011 er imidlertid kun tilgængelige for 36 lande, da Isle of Man ganske vist indsamlede data, men desværre ikke have mulighed for at fremlægge resultater.

Dette sammendrag indeholder de vigtigste resultater af 2011-undersøgelsen i ESPAD-landene samt konklusioner vedrørende langsigtede tendenser. I et indledende afsnit gives en kort oversigt over den anvendte metode.

Uafhængige forskningsgrupper i de deltagende lande danner grundlag for samarbejdsprojektet. I ESPAD's dataindsamling i 2011 deltog over 100 000 skoleelever i følgende lande: Albanien, Belgien (Flandern), Bosnien-Hercegovina (Republika Srpska), Bulgarien, Kroatien, Cypern, Den Tjekkiske Republik, Danmark, Estland, Færøerne, Finland, Frankrig, Tyskland (fem delstater), Grækenland, Ungarn, Island, Irland, Isle of Man, Italien, Letland, Liechtenstein, Litauen, Malta, Moldova, Monaco, Montenegro, Norge, Polen, Portugal, Rumænien, Den Russiske Føderation (Moskva), Serbien, Slovakiet, Slovenien, Sverige, Ukraine og Det Forenede Kongerige.

USA og Spanien har ikke anvendt helt det samme spørgeskema som ESPAD-landene, og de betragtes derfor ikke som ESPAD-lande. Spanien har imidlertid haft et tæt samarbejde med ESPAD-gruppen siden undersøgelsesernes start i 1995, og derfor er data fra "the Spanish National Students Drug Survey" blevet inkluderet i ESPAD-rapporterne i de tilfælde, hvor spørgsmålene har været identiske og resultaterne derfor har været sammenlignelige med ESPAD-data. Det er også tilfældet i ESPAD 2011 rapporten, hvor

man kan finde data fra Spanien i en lang række tabeller og figurer.

Metode og datakvalitet

For at få så sammenlignelige data som muligt anvendes der fælles spørgeskemaer og standardiserede metoder i forbindelse med undersøgelserne. Dataene er primært indsamlet i løbet af foråret, og målgruppen i 2011 var skoleelever født i 1995 med en gennemsnitsalder på 15,8 år på tidspunktet for dataindsamlingen.

Dataene indsamles ved hjælp af spørgeskemaer delt ud i grupper. Skoleeleverne besvarer spørgeskemaerne anonymt i klasseværelset, og lærere eller forskningsassistenter fungerer som ledere af undersøgelsen. Klasserne i 2011-undersøgelsen er nationalt repræsentative, undtagen i fire tilfælde: I Belgien blev undersøgelsen kun gennemført i den flamsktalende del (Flandern), i Bosnien-Hercegovina dækkede den kun enheden Republika Srpska, på Cypern er dataindsamlingen begrænset til den græske del af øen, i Tyskland deltog kun fem ud af 16 delstater, og dataindsamlingen i Den Russiske Føderation var begrænset til byen Moskva.

Indholdet af den foreliggende internationale rapport er baseret på standardiserede landerapporter og datasæt leveret til ESPAD-koordinatorerne og -databaseadministratoren. Nogle lande har oplevet få og små problemer med hensyn til metode, men disse er ikke så store, at de udgør en trussel for sammenligneligheden af resultaterne, og den overordnede validitet anses for at være høj for de fleste lande, selv om det bemærkes, at den nationale kulturelle sammenhæng, som skoleeleverne har besvaret spørgsmålene i, har varieret en del. Som en forsigtighedsforanstaltning i forbindelse med lav skoledeltagelse er sammenligneligheden af data fra Det Forenede Kongerige blevet anset for at være begrænset.

Størrelsen af de nationale stikprøver var i de fleste tilfælde tæt på eller over det antal klasser, der skulle

gøre det muligt at nå det anbefalede antal på 2 400 deltagende skoleelever. Undtagelser herfra er de mindste lande, hvor antallene ganske vist var mindre, men alle relevante skoleelever deltog i undersøgelsen.

Små forskelle i anførte procentpoint mellem landene eller over tid bør fortolkes med forsigtighed. Ændringer i de enkelte lande mellem 2007 og 2011 er blevet testet for statistisk signifikante forskelle, mens ændringer under fire procentpoint mellem tidligere dataindsamlinger ikke betragtes som reelle ændringer. Forskelle i 2011 mellem drenge og piger er også blevet testet for statistisk signifikante forskelle på landsplan.

Resultater fra 2011 for otte hovedvariabler præsenteres i en sammenfattende tabel nedenfor, hvor signifikante fald i forhold til 2007 er markeret med grønt og de tilsvarende stigninger med rødt.

Cigaretter

Der stilles nogle få spørgsmål om cigaretrykning i begyndelsen af spørgeskemaet. I 2011-undersøgelsen svarede i gennemsnit 54 % af skoleeleverne i de deltagende lande, at de havde røget cigaretter mindst én gang, og 28 %, at de havde røget cigaretter inden for de seneste 30 dage. 2 % af alle eleverne havde røget mindst én pakke cigaretter om dagen inden for de seneste 30 dage.

Landenes rækkefølge i forhold til henholdsvis langtidsbrug og brug for relativt nyligt (seneste 30 dage) er mere eller mindre den samme. Lande med en høj prævalens af cigaretrykning inden for de seneste 30 dage er Bulgarien, Kroatien, Den Tjekkiske Republik, Frankrig, Letland, Monaco og Slovakiet (ca. 40 %) mens lande med en lav prævalens omfatter Albanien, Island, Montenegro og Norge (ca. 12 %). Der ses ikke noget åbenlyst geografisk mønster.

I lande, hvor flere skoleelever ryger, er det også mere sandsynligt, at eleverne fortæller, at det er nemt at få adgang til cigaretter. En tidlig rygedebut (13 år eller yngre) hænger på landsplan samlet set sammen med et højt forbrug inden for de seneste 30 dage. I gennemsnit sagde 7 % af eleverne, at de havde røget cigaretter dagligt i en alder af 13 år eller yngre.

Samlet set er kønsforskellene på landsplan i 2011 ubetydelige i forhold til rygning inden for de seneste 30 dage, mens der i 1995 og 1999 kunne ses en lille forskel med flere rygere blandt drengene. I de enkelte lande kan der dog også ses store kønsforskelle i 2011. Der var signifikante forskelle mellem drenge og piger i 11 lande med højere tal for drenge i seks og for piger i fem lande. Eksempelvis lå drengene omkring 16 procentpoint over pigerne i Albanien, Cypern og Moldova, mens pigerne omvendt lå omkring 15 procentpoint over drengene i Bulgarien og Monaco.

I de lande, hvor der foreligger data fra alle fem undersøgelser, kan der observeres et fald på 7 procentpoint for cigaretrykning inden for de seneste 30 dage mellem 1999 og 2007, men situationen forblev uændret i 2011 i forhold til 2007.

Mellem de to seneste undersøgelser steg andelen af skoleelever, der havde røget inden for de seneste 30 dage, signifikant i syv lande og faldt i fem. Nogle af stigningerne var ret markante med 13 procentpoint i Monaco og 10 i Portugal. I forhold til 1995 er landene med de største fald (20 procentpoint eller mere fra begyndelsen) Island, Irland og Norge. Intet land viser en kontinuerlig stigning over de fem runder.

Alkohol

I alle ESPAD-landene, undtagen Island, har mindst 70 % af skoleeleverne drukket alkohol mindst én gang i deres liv, med et gennemsnit på 87 % i 2011-undersøgelsen. De tilsvarende gennemsnitstal for brug inden for de seneste 12 måneder og de seneste 30 dage er henholdsvis 79 % og 57 %. For alle tre tidsangivelser var der små fald fra 2003 til 2007 og til 2011. Disse gennemsnit er naturligvis baseret på meget forskellige landetal. Eksempelvis havde over 75 % af eleverne i Den Tjekkiske Republik og Danmark drukket alkohol inden for de seneste 30 dage, men kun 17 % i Island og 32 % i Albanien. Der er ikke noget klart geografisk mønster, men lande med relativt små andele findes hovedsagelig i nordiske lande og Balkanlande.

De nationale gennemsnitstal for livstidsprævalens og prævalens inden for de seneste 12 måneder og de seneste 30 dage er omtrent de samme for drenge og

piger, men i de tilfælde, hvor der er forskelle, er prævalensen næsten altid højere for drenge. For at give et eksempel: I 15 lande er der signifikant flere drenge end piger, som har drukket inden for de seneste 30 dage, mens der er tale om flere piger i kun tre lande (Island, Letland og Sverige). I forhold til en højere drikkefrekvens inden for hver tidsangivelse er andelen desuden normalt højere for drenge.

Blandt de skoleelever, der angav de mængder af forskellige drikkevarer, som de indtog den seneste dag, hvor de drak alkohol, var det skønnede gennemsnitlige forbrug forskelligt kønnene imellem, idet drengene drak en tredjedel mere end pigerne (gennemsnit i 2011 på 5,8 mod 4,3 centiliter 100 % alkohol). Der ses en signifikant forskel i denne retning i næsten alle lande. I et par lande (Island og Sverige) var de gennemsnitlige mængder imidlertid omtrent de samme for piger som for drenge. I langt de fleste lande er øl den foretrukne drikkevarer blandt drengene. Spiritus er den vigtigste drikkevarer blandt pigerne i lidt over halvdelen af landene. I gennemsnit udgør disse to drikkevarer omkring 70 % af elevernes samlede forbrug.

Der er store forskelle landene imellem. Den seneste dag, hvor der blev drukket alkohol, drak danske skoleelever i gennemsnit over tre gange så meget som skoleelever i Albanien, Moldova, Montenegro og Rumænien. Store mængder forekommer hovedsagelig blandt elever i de nordiske lande og på de britiske øer, mens landene med mindre mængder ofte er i Sydøsteuropa. De gennemsnitlige mængder, som blev drukket den seneste dag, hvor der blev drukket alkohol, var omtrent de samme i 2011 som i 2007. På nationalt plan steg de imidlertid signifikant i 2011 i ti lande, men faldt i kun fire lande.

På landsplan er der ingen (statistisk) sammenhæng mellem andelen af elever i et land, der havde drukket inden for de seneste 30 dage, og de mængder, der blev drukket den seneste dag, hvor der blev drukket alkohol. Dette betyder, at der i mængdemæssig henseende både kan findes et højt og lavt gennemsnitligt forbrug i lande med enten en høj eller lav drikkefrekvens.

Der er en stærk sammenhæng på landsplan mellem rapporteret alkoholforbrug for den seneste dag, hvor der blev drukket, og det opfattede rusniveau den

pågældende dag. I de lande, hvor eleverne rapporterede, at de indtog større mængder alkohol, rapporterede de således også om et højere rusniveau.

En anden metode til måling af beruselse er at spørge, hvor ofte eleverne havde drukket fem genstande eller mere ved en enkelt lejlighed inden for de seneste 30 dage. I forbindelse med dette mål for "kraftigt lejlighedsdrikkeri" har der været en af de mest markante ændringer blandt piger over ESPAD-runderne, idet det samlede gennemsnit er steget fra 29 % i 1995 til 41 % i 2007. I 2011-undersøgelsen er dette tal imidlertid faldet til 38 %. Blandt drenge er tallet også lidt lavere i 2011 (43 %), end det var i 2007 (45 %), og dermed også relativt tæt på tallet for 1995 (41 %).

Den gennemsnitlige kønsforskel er faldet fra 12 procentpoint i 1995 til 5 i 2011, men selv i den seneste undersøgelse rapporterede signifikant flere drenge end piger om kraftigt lejlighedsdrikkeri i 22 af ESPAD-landene. I ét land (Sverige) var andelen imidlertid signifikant højere blandt piger. Andre tre af de nordiske lande (Finland, Island og Norge) hører blandt den gruppe på ti ESPAD-lande, hvor tallene i 2011 var omtrent de samme for piger som for drenge. De andre lande i denne gruppe er de to af de britiske øer — Irland og Det Forenede Kongerige (begrænset sammenlignelighed) — nabolandene Frankrig og Monaco og en række andre lande i forskellige dele af Europa (Belgien, Flandern; Estland og Den Russiske Føderation, Moskva).

To nordiske lande befinder sig i hver sin ende af skalaen med hensyn til kraftigt lejlighedsdrikkeri. Andelen af skoleelever i Island, der i 2011 rapporterede om, at de havde udvist denne adfærd inden for de seneste 30 dage, var 13 %, mens den var over fire gange højere i Danmark (56 %). Et blik på landkortet indikerer ikke et klart geografisk mønster.

Mellem de to seneste undersøgelser er tallene for kraftigt lejlighedsdrikkeri steget signifikant i fire lande (Cypern, Grækenland, Ungarn og Serbien), mens der kan ses et signifikant fald i ni lande med sammenlignelige data, herunder de fire nordiske lande Færøerne, Island, Norge og Sverige. De største stigninger, på ca. 10 procentpoint, forekom i Cypern

Sammenfattende tabel Udvalgte hovedvariabler efter land. (I procent, hvis andet ikke er anført.) ESPAD 2011. Farver angiver signifikante ændringer i forhold til dataindsamlingen i 2007.

	Cigaretforbrug inden for de seneste 30 dage	Alkoholforbrug inden for de seneste 30 dage	Kraftigt lejlighedsdrikkeri inden for de seneste 30 dage ^{d)}	Alkoholmængde (cl 100%) den seneste dag, hvor der blev drukket, blandt forbrugere	Langtidsbrug af cannabis	Langtidsbrug af andre ulovlige stoffer end cannabis ^{b)}	Langtidsbrug af ikke-ordinerede beroligende midler	Langtidsbrug af stoffer, der inhaleres ^{c)}
Albanien	13	32	21	3,0	4	6	8	3
Belgien (Flandern)	26	69	38	4,7	24	9	8	7
Bosnien-Hercegovina (RS)	15	47	31	3,6	4	2	4	5
Bulgarien	39	64	48	4,0	24	10	3	4
Kroatien	41	66	54	6,6	18	5	5	28
Cypern	23	70	44	4,5	7	7	11	8
Den Tjekkiske Republik	42	79	54	5,6	42	8	10	8
Danmark ^{d)}	24	76	56	9,7	18	5	4	4
Estland	29	59	53	6,0	24	8	8	15
Færøerne	31	44	33	6,2	5	3	2	6
Finland	34	48	35	7,5	11	3	7	10
Frankrig	38	67	44	..	39	10	11	12
Tyskland (5 delstater)	33	73	..	5,6	19	8	2	10
Grækenland	21	72	45	4,2	8	5	9	14
Ungarn	37	61	45	5,2	19	8	9	10
Island	10	17	13	4,8	10	4	8	3
Irland	21	50	40 ^{d)}	6,7	18	6	3	9
Italien	36	63	35	4,1	21	6	10	3
Letland	43	65	49	5,0	24	9	4	23
Liechtenstein	32	66	..	5,1	21	8	2	10
Litauen	37	63	..	4,3	20	6	13	7
Malta	22	68	56	4,7	10	6	3	14
Republikken Moldova	15	..	37	2,7	5	4	2	2
Monaco	38	69	39	..	37	11	14	15
Montenegro	12	38	27	3,3	5	5	5	6
Norge	14	35	30	7,1	5	2	4	5
Polen	28	57	37	5,3	23	7	15	8
Portugal	29	52	22	5,0	16	8	7	6
Rumænien	29	49	36	3,1	7	5	3	7
Den Russiske Fød. (Moskva)	31	37	24	3,8	15	5	2	9
Serbien	20	52	36	4,2	7	3	7	5
Den Slovakiske Republik	39	60	50	5,3	27	7	4	10
Slovenien	32	65	53	5,4	23	6	5	20
Sverige	21	38	31	7,0	9	4	8	11
Ukraine	29	54	30	4,2	11	4	2	3
Gennemsnit	28	57	39	5,1	17	6	6	9
Det Forenede Kongerige	23	65	52	6,7	25	9	3	10

^{a)} Indtagelse af fem eller flere genstande ved en enkelt lejlighed. En "genstand" er et glas/en flaske/en dåse øl (ca. 50 cl), et glas/en flaske/en dåse cider (ca. 50 cl), 2 glas/flasker alkopops (ca. 50 cl), et glas vin (ca. 15 cl), et glas spiritus (ca. 5 cl eller blandet drink).

^{b)} Omfatter amfetaminer, kokain, crack, ecstasy, LSD eller andre hallucinogener, heroin og GHB.

^{c)} For at "blive høj".

^{d)} Da der mangler sammenlignelige 2007-data, foretages denne sammenligning med 2003-data med fokus på forskelle på over 3 procentpoint.

■ Fald ■ Ingen ændring ■ Stigning □ Ingen sammenligning

og Ungarn, mens de største fald, på 9 procentpoint, fandt sted i Færøerne og Island.

I gennemsnit havde næsten seks ud af ti skoleelever drukket mindst ét glas alkohol i en alder af 13 år eller yngre, og 12 % havde været beruset i den alder. Dette svar blev i gennemsnit givet af flere drenge end piger, og denne tendens var den samme i næsten alle lande.

En række elever rapporterede om, at de havde haft problemer inden for de seneste 12 måneder i forbindelse med deres alkoholforbrug. De typer af problemer, der oftest blev rapporteret, var "nedsat præstation i skolen eller på arbejde" (13 %) og alvorlige problemer med venner eller forældre (hver 12 %). De lande, hvor mange elever rapporterede om problemer i forbindelse med deres alkoholforbrug, omfatter Bulgarien, Den Tjekkiske Republik, Letland og Slovakiet.

De fleste alkoholrelaterede problemer er gennemsnitligt mere udbredte blandt drenge. Dette er mest udtalt, for så vidt angår "slagsmål" og "problemer med politiet". For nogle af problemerne er gennemsnittet dog nogenlunde det samme for begge køn, bl.a. "nedsat præstation i skolen eller på arbejde" eller alvorlige problemer med forældre eller venner.

Ulovlige stoffer

Næsten én ud af tre (29 %) af skoleeleverne i ESPAD-landene fandt, at det var (ret eller meget) let at få fat i cannabis. Der er imidlertid meget store forskelle landene imellem, lige fra 59 % i Den Tjekkiske Republik til 6 % i Moldova. Drenge mener, at cannabis er lidt lettere at få fat i, end piger gør (33 % mod 28 % i 2011), og denne tendens findes også i de fleste enkelte lande, hvor der er signifikant højere tal for drenge i 24 af dem. Det anses ikke for at være så let at få fat i amfetaminer og ecstasy som cannabis.

En opadgående tendens mellem 1995 og 2003 inden for langtidsbrug af ulovlige stoffer blev bremset op i 2007, hvor gennemsnittet for landene var omkring 2 procentpoint under gennemsnittet i 2003 og forblev på samme niveau i 2011. I 1995 rapporterede 11 % af eleverne om langtidsbrug af ulovlige stoffer. Det tilsvarende tal i 2011 var 18 %.

Mellem de to seneste undersøgelsesrunder blev der registreret en signifikant stigning i 11 lande og et signifikant fald i otte; i ingen af tilfældene er der noget geografisk mønster, og både stigninger og fald ses i lande med høj såvel som lande med lav prævalens.

Gennemsnitligt har 21 % af drengene og 15 % af pigerne ifølge 2011-undersøgelsen prøvet ulovlige stoffer mindst én gang i deres liv. Ifølge alle undersøgelser er der klart mere sandsynlighed for, at drenge har gjort dette; i den seneste runde blev der registreret signifikant højere tal for drenge i over to tredjedel af ESPAD-landene.

Den rapporterede brug af ulovlige stoffer er meget forskellig på tværs af landene. I Den Tjekkiske Republik berettede næsten halvdelen (43 %) af skoleeleverne om sådant brug, og relativt mange elever (ca. 39 %) gjorde det samme i Frankrig og Monaco. I modsætning hertil rapporterede kun omkring 6 % om brug af ulovlige stoffer i Bosnien-Hercegovina (Republika Srpska), Færøerne, Moldova, Montenegro og Norge. Der ses ofte en lavere prævalens i Sydøsteuropa, herunder mange Balkanlande, og i de nordiske lande.

Langt størstedelen af de skoleelever, som har prøvet ulovlige stoffer, har brugt cannabis. Langtidsbrug af cannabis blev rapporteret af 17 % af eleverne i 2011, mens 6 % havde prøvet et eller flere af de andre stoffer i indekset over andre ulovlige stoffer. Ecstasy og amfetaminer deler en andenplads (hver 3 %), mens kokain, crack, LSD og heroin ikke blev rapporteret så ofte (1-2 %). Belgien (Flandern), Bulgarien, Frankrig, Letland, Monaco og Det Forenede Kongerige (begrænset sammenlignelighed) er landene i toppen i 2011 med hensyn til langtidsbrug af alle andre ulovlige stoffer end cannabis med en prævalens på omkring 10 %. Gennemsnitligt har flere drenge end piger prøvet andre ulovlige stoffer end cannabis: 7 % mod 5 % i 2011. Tallene er også signifikant højere for drenge i 14 lande, selv om der er ét land, Monaco, hvor signifikant flere piger rapporterede om dette.

Som nævnt ovenfor er cannabis langt det hyppigst anvendte ulovlige stof. Langtidserfaring blev gennemsnitligt rapporteret af flere drenge end piger med 19 % mod 14 % i 2011, og tallene var signifikant højere for drenge i 27 lande. Der er

meget stor afstand mellem landene i toppen — Den Tjekkiske Republik (42 % i 2011), Frankrig og Monaco (hver ca. 38 %) — og landene i bunden — Albanien, Bosnien-Hercegovina (Republika Srpska), Færøerne, Moldova, Montenegro og Norge (hver 4–5 %). Mellem 2007 og 2011 steg andelen af elever, som havde prøvet cannabis, signifikant i 11 lande og faldt i fem. De mest markante stigninger forekom i Frankrig og Monaco (8–9 procentpoint), mens det største fald blev registreret i Den Russiske Føderation (Moskva) (11 procentpoint).

13 % af alle skoleelever berettede om brug af cannabis inden for de seneste 12 måneder, idet tallet var 15 % for drenge og 11 % for piger, mens 8 % af drengene og 5 % af pigerne (i gennemsnit 7 %) anførte, at de havde brugt stoffet inden for de seneste 30 dage. I de fleste lande (27 i 2011) har signifikant flere drenge end piger brugt cannabis inden for de seneste 30 dage. I de to lande med den højeste prævalens (Frankrig og Monaco) rapporterede mere end én ud af fem elever om brug af cannabis inden for de seneste 30 dage, mens kun 1–2 % gjorde dette i Albanien, Bosnien-Hercegovina (Republika Srpska), Færøerne, Moldova, Norge og Rumænien.

Den relativt høje prævalens for brug af cannabis blandt unge i Europa rejser spørgsmålet om de potentielt negative konsekvenser for de enkelte og for samfundet. Et frivilligt modul af spørgeskemaet, CAST-skalaen, blev anvendt til at anslå risikoen for cannabisrelaterede problemer i de 13 (ud af 36) ESPAD-lande, der oplyste de pågældende data. Generelt blev hver tredje person, som havde brugt cannabis inden for det seneste år (33 %), i 2011 klassificeret som havende en forhøjet risiko for at udvikle cannabisrelaterede problemer. Den samlede andel af højrisikobrugere i de samlede nationale stikprøver lå på mellem 1 % og 9 % på tværs af landene, med et gennemsnit på 5 %.

Der er kun nogle få lande, hvor andelen af dem, der har prøvet ulovlige stoffer, er lavere i 2011 end i 1995. Det mest fremtrædende tilfælde er Irland, hvor 37 % havde prøvet ulovlige stoffer i 1995, men kun 19 % i 2011. Et fald mellem de samme år fra 12 % til 7 % kan ses i Færøerne, mens tallet for Det Forenede Kongerige faldt fra 42 % i 1995 til 29 % i 2007.

Det overordnede indtryk er, at den stigning i brugen af ulovlige stoffer mellem 1995 (11 %) og 2003

(20 %), som blev observeret i ESPAD-landene, blev bremset op i 2003, eftersom den gennemsnitlige prævalens var 18 % både i 2007 og i 2011.

Andre stoffer

Langtidsbrug af lægeordnede beroligende midler eller sedativer rapporteres oftest i Litauen, Monaco og Polen — hvor omkring 14 % af eleverne anførte et sådant brug i 2011-undersøgelsen — mens det laveste niveau rapporteres af skoleelever fra Færøerne, Tyskland (fem delstater), Liechtenstein, Moldova, Den Russiske Føderation (Moskva) og Ukraine (2 %). I gennemsnit berettede flere piger end drenge om ikke-ordineret brug af disse stoffer (8 % mod 5 % i 2011), og denne tendens kan også ses i de fleste lande, hvor tallene er signifikant højere for piger end for drenge i 18 lande i den seneste undersøgelse. Det samlede tal har været ret stabilt mellem 1995 og 2011 (omkring 7–8 %), selv om der var signifikante stigninger mellem 2007 og 2011 i tre lande og fald i syv.

Den gennemsnitlige andel af elever, som har prøvet alkohol sammen med piller for at blive høj, er lavere i 2011 (6 %), end den var i 1999 (9 %), og denne faldende tendens kan konstateres med hensyn til begge køn. Endvidere er kønsforskellen i 2011 den hidtil mindste (7 % for piger mod 5 % for drenge).

Langtidsbrug af ikke-ordnede beroligende midler eller sedativer er sammen med blanding af alkohol og piller de eneste former for stofbrugsadfærd, der gennemsnitligt har været mere udbredt blandt piger end drenge i alle fem dataindsamlingsrunder.

I årenes løb siden den første undersøgelse i 1995 ændrede livstidsprævalensen for brugen af stoffer, der inhaleres, sig ikke særlig meget indtil 2007 med gennemsnit på samlet 8–9 %. Der kan imidlertid ses en mindre stigning fra 8 % til 10 % mellem de to seneste undersøgelser. Drenge har tidligere ligget 1–2 procentpoint over piger, men i 2011 rapporterede begge køn den samme andel (10 %). Dette er aldrig sket tidligere.

I næsten halvdelen af landene (15 ud af 32) med sammenlignelige data i 2007 og 2011 kan der ses en signifikant stigning i livstidsprævalensen af stoffer, der inhaleres, mens der var tale om et signifikant fald i syv lande. I Cypern, der tidligere havde været

blandt landene med den højeste prævalens, indtrådte et af de mest markante fald, idet andelen af elever, som havde prøvet stoffer, der inhaleres, blev halveret fra 2007 (16 %) til 2011 (8 %). Der er også udtalte stigninger mellem de to seneste undersøgelser. Ét eksempel er Kroatien med en stigning fra 11 % til 28 % og et andet er Letland, hvor der var en stigning fra 13 % til 23 %, hvorved disse to blev landene med den højeste prævalens i 2011. I den anden ende med de laveste tal ligger Moldova med 2 %.

Blandingsbrug analyseres i et særligt kapitel i rapporten. Situationen i 2011 er relativt stabil i forhold til situationen i 2007. Den generelle prævalens af blandingbrug (brug af to eller flere stoffer) i den samlede stikprøve fra de 29 lande med sammenlignelige data lå tæt på 9 % i begge undersøgelser. Dette er på linje med eller endog højere end tallene for brug af andre ulovlige stoffer end cannabis. Prævalensen for brug af tre eller flere stoffer var 3,5 % i hver undersøgelse. Blandingsbrug er knyttet til afvigende adfærd, hvilket her kommer til udtryk i problemer med politiet, involvering i slagsmål, samleje uden kondom og skolepjækkeri.

Ingen af de stoffer, der er behandlet i dette afsnit, viser et klart geografisk mønster.

Afsluttende bemærkninger

Det er velkendt, at der på individuelt plan ofte er en sammenhæng mellem brug af forskellige stoffer. I 2011-dataene er der også åbenlyse sammenhænge mellem brug af forskellige stoffer på landsplan samlet set: Det kan konkluderes, at det i lande, hvor mange elever beretter om brug af alkohol og kraftigt lejlighedsdrikkeri for nylig (inden for de seneste 30 dage), er sandsynligt, at flere elever rapporterer om erfaring med ulovlige stoffer og stoffer, der inhaleres, og omvendt.

Otte hovedvariabler giver et overblik over 2011-resultaterne pr. land: Cigaretrykning inden for de seneste 30 dage, forbrug af alkoholholdige drikke inden for de seneste 30 dage, alkoholmængde (100 % alkohol) indtaget den seneste dag, hvor der blev drukket, kraftigt lejlighedsdrikkeri inden for de seneste 30 dage, langtidsbrug af marihuana eller hash (cannabis), langtidsbrug af alle andre ulovlige stoffer end cannabis, langtidsbrug af ikke-ordinerede

beroligende midler eller sedativer og langtidsbrug af stoffer, der inhaleres.

De enkelte landes prævalens for de otte hovedvariabler er sammenlignet med gennemsnittet for alle lande. Lande, der ofte har et resultat tæt på gennemsnittet, er Polen og Portugal. Lande med en lav prævalens omfatter Island og nabolandene Albanien, Bosnien-Hercegovina (Republika Srpska), Moldova og Montenegro. Det er vanskeligere at identificere lande med en høj prævalens, og intet enkelt land ligger over gennemsnittet med hensyn til alle målinger. Lande, der imidlertid kunne nævnes i en sådan sammenhæng i 2011, omfatter Den Tjekkiske Republik, Estland, Frankrig, Letland, Monaco og Slovenien. Der er ingen åbenlyse geografiske klynger.

De overordnede tendenser i brug af stoffer for alle de lande, som har data fra alle fem runder, viser en lidt anderledes udvikling, afhængigt af den relevante variabel. Med hensyn til cigaretrykning inden for de seneste 30 dage var der et fald mellem 1999 og 2007 og derpå uændrede tal i 2011.

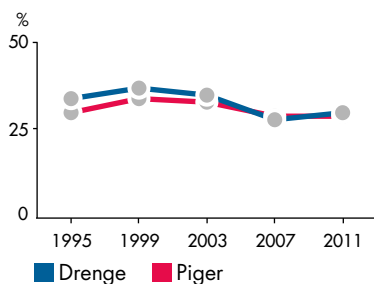
Der kan ses et mindre fald siden 2003 for brug af alkohol inden for de seneste 30 dage. Der var en opadgående tendens for kraftigt lejlighedsdrikkeri i hele perioden 1995-2007 (en stigning på ni procentpoint), som primært skyldtes den stigende prævalens, som blev rapporteret blandt piger i en række lande. Denne tendens synes imidlertid at være bremset op, da tallene for 2011 viser mindre fald blandt både drenge og piger.

Den opadgående tendens mellem 1995 og 2003 inden for langtidsbrug af ulovlige stoffer — fortrinsvis cannabis — er også bremset op, og tallene for 2007 og 2011 er tre procentpoint lavere end tallet for 2003. Erfaring med alle andre ulovlige stoffer end cannabis steg fra 1995 til 1999, men har derefter været ret stabil.

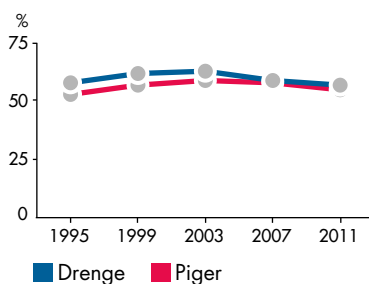
Langtidsbrug af ikke-ordinerede beroligende midler eller sedativer viser stort set ingen ændringer over de fem runder. Det samme gælder stoffer, der inhaleres, selv om tallet for 2011 er lidt højere end tallet for 2007.

Med en enkelt undtagelse — brug af ikke-ordinerede beroligende midler eller sedativer — var tallene for hovedvariablerne højere for drenge end for piger i den første undersøgelsesrunde. Denne kønsforskel er

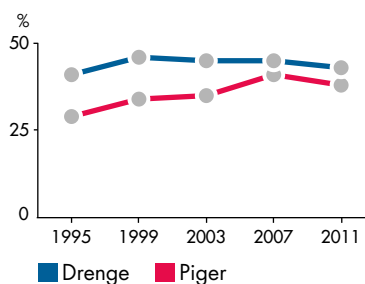
Sammenfattende figur Tendenser for otte hovedvariabler efter køn. 1995–2011. Gennemsnitlig procentsats (hvis andet ikke anført) for de 14–26 lande, som har leveret data for tendenser.

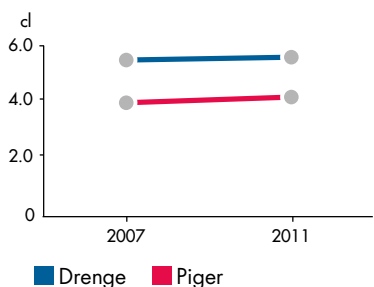
Cigaretteforbrug inden for de seneste 30 dage. Gennemsnit for 19 lande. I procent.

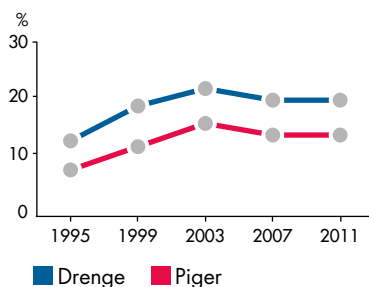
Brug af alkoholholdige drikke inden for de seneste 30 dage. Gennemsnit for 18 lande.

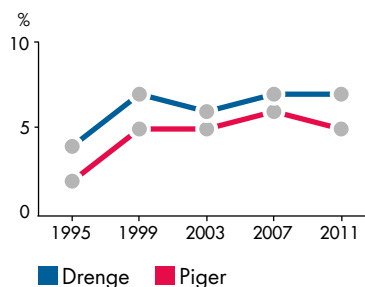
Andel, som rapporterer at have drukket fem eller flere genstande ved en enkelt lejlighed inden for de seneste 30 dage. Gennemsnit for 14 lande. (En "genstand" er et glas/en flaske/en dåse øl (ca. 50 cl), et glas/en flaske/en dåse cider (ca. 50 cl), 2 glas/flasker alkopops (ca. 50 cl), et glas vin (ca. 15 cl), et glas spiritus (ca. 5 cl eller blandet drink).

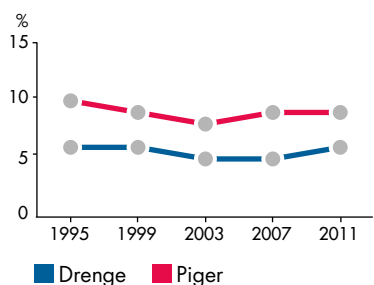
Skønnet gennemsnitligt alkoholforbrug den seneste dag, hvor der blev drukket alkohol, blandt skoleelever, der rapporterede om alkoholforbrug den seneste dag, hvor de har drukket. Gennemsnit for 26 lande. (Centiliter 100 % alkohol.)

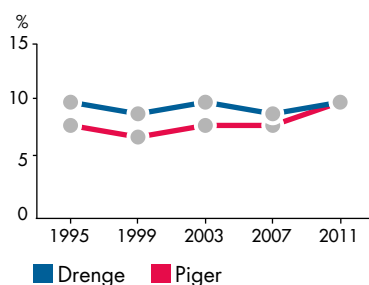
Langtidsbrug af marihuana eller hash. Gennemsnit for 19 lande.

Langtidsbrug af andre ulovlige stoffer end marihuana eller hash. Gennemsnit for 19 lande. (Omfatter amfetaminer, kokain, crack, ecstasy, LSD eller andre hallucinogener, heroin og (siden 2007) GHB.)

Langtidsbrug af ikke-ordinerede beroligende midler eller sedativer. Gennemsnit for 19 lande.

Langtidsbrug af stoffer, der inhaleres. Gennemsnit for 17 lande.

imidlertid mere eller mindre forsvundet på tidspunktet for 2011-undersøgelsen for cigaret- og alkoholbrug inden for de seneste 30 dage samt for langtidsbrug af stoffer, der inhaleres. Der kan også ses en markant reduktion af kønsforskellen med hensyn til kraftigt lejlighedsdrikkeri inden for de seneste 30 dage.

Tendenser i de enkelte lande afviger dog fra det overordnede indtryk, som det fremgår af farverne i den sammenfattende tabel for de otte hovedvariabler. I forhold til nylige ændringer fra 2007 til 2011 viser skoleelever i Bosnien-Hercegovina (Republika Srpska) lavere tal i 2011 end i 2007 for alle otte hovedvariabler. Andre lande med et relativt stort antal fald omfatter Malta med lavere tal i 2011 for seks variabler og Island, Norge og Den Russiske Føderation (Moskva) med lavere tal for fem. Med hensyn til Island og Norge omfatter dette alle alkoholrelaterede variabler, mens både langtidsbrug af cannabis og langtidsbrug af alle andre ulovlige stoffer end cannabis er faldet i Malta og Den Russiske Føderation (Moskva).

I Island er dette en fortsættelse af tendenser, der er set i tidligere undersøgelser, og som har placeret Island i en førende position i forhold til lavt alkoholforbrug og afholdenhed fra forskellige stoffer.

Der kan ses signifikante stigninger for seks af de otte nøglevariabler i Cypern og for fem af dem i Grækenland, Ungarn og Montenegro. Cypriotiske skoleelever rapporterede om større brug af alkohol og ulovlige stoffer i 2011 samtidig med, at andelen af dem, der havde anvendt stoffer, der inhaleres, blev halveret. Stigningerne i Grækenland og Ungarn omfattede kraftigt lejlighedsdrikkeri samt de mængder, der blev indtaget den seneste dag, hvor der blev drukket. Stigningerne i Montenegro startede hovedsageligt fra relativt lave niveauer, der var observeret i den tidligere undersøgelse.

Den hovedvariabel, hvor det største antal lande (15) har indberettet signifikant højere tal i 2011 end i 2007, er stoffer, der inhaleres. Andre variabler, hvor et relativt stort antal lande har registreret stigninger mellem de to seneste undersøgelser, omfatter langtidsbrug af cannabis (11) og gennemsnitligt alkoholforbrug den seneste dag, hvor der blev drukket (10).

De hovedvariabler, hvor det største antal lande har indberettet signifikant lavere tal i 2011 end i 2007,

omfatter brug af alkohol inden for de seneste 30 dage og kraftigt lejlighedsdrikkeri inden for samme periode (hver 11 lande).

Et blik på hele perioden fra 1995 til 2011 med fokus på tre variabler (kraftigt lejlighedsdrikkeri, langtidsbrug af cannabis og langtidsbrug af andre ulovlige stoffer end cannabis) viser, at sammenlignet med 1995 er tallene i de fleste lande relativt uændrede eller højere i 2011. De mest udtalte stigninger i kraftigt lejlighedsdrikkeri i procentpoint findes i Kroatien, Ungarn, Den Slovakiske Republik og Slovenien (21–30 procentpoint). De største stigninger med hensyn til langtidsbrug af cannabis findes i Den Tjekkiske Republik (med den største stigning indtil 2003), Estland (hovedsagelig indtil 2003) og Den Slovakiske Republik (selv om tallet for 2011 er signifikant lavere end tallet for 2007) (17–20 procentpoint). Med visse undtagelser ligger disse lande i Østeuropa.

Et fald mellem 1995 og 2011 i kraftigt lejlighedsdrikkeri inden for de seneste 30 dage findes hovedsagelig i Island (23 procentpoint), men også i Finland (indtil 2007) og Ukraine (hver 16 procentpoint). Langtidsbrug af cannabis er faldet med 19 procentpoint i Irland og med 12 i Det Forenede Kongerige (indtil 2007). Disse to er også de eneste lande med signifikante fald i langtidsbrug af alle andre ulovlige stoffer end cannabis med 13 procentpoint i Det Forenede Kongerige (fra 1995 til 2007) og 10 i Irland. Med undtagelse af Ukraine ligger disse lande i Vesteuropa.

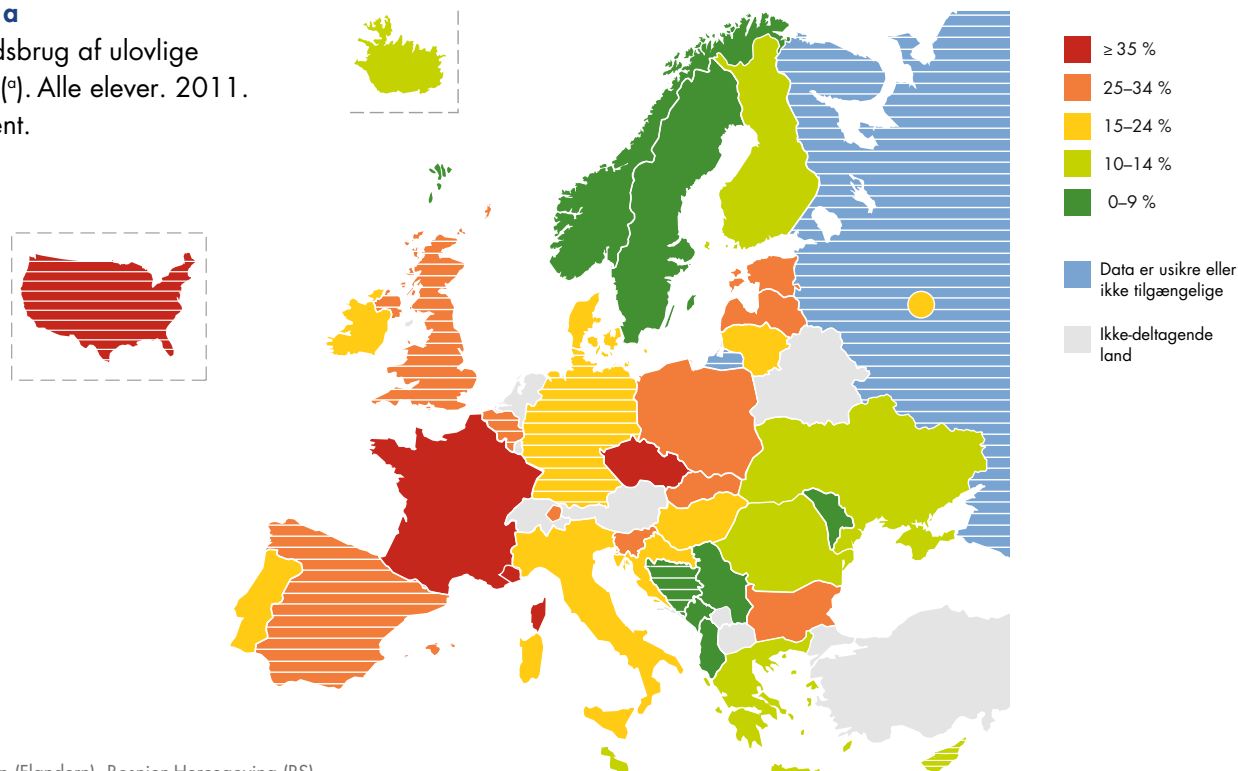
Der er naturligvis flere eksempler på (grupper af) lande, der går i samme retning, end dem, der er behandlet ovenfor; ét eksempel er det nedsatte alkoholforbrug i nogle af de nordiske lande. Der er derfor en lang række yderligere muligheder for at analysere ESPAD-data, og det er håbet, at ESPAD-forskere samt kolleger fra andre lande vil anvende ESPAD-databaserne endnu mere i fremtiden for at udvide vores viden om unge europæeres brug af forskellige stoffer.

Den fuldstændige udgave af ESPAD-rapporten fra 2011 kan findes på følgende websted:
<http://www.espad.org/espad-reports>

Nøgletal for brug af stoffer

Figur 1a

Langtidsbrug af ulovlige stoffer ^(a). Alle elever. 2011. I procent.

(¹) Belgien (Flandern), Bosnien-Hercegovina (RS), Cypern, Tyskland (5 delstater) og Den Russiske Føderation (Moskva): begrænset geografisk dækning.

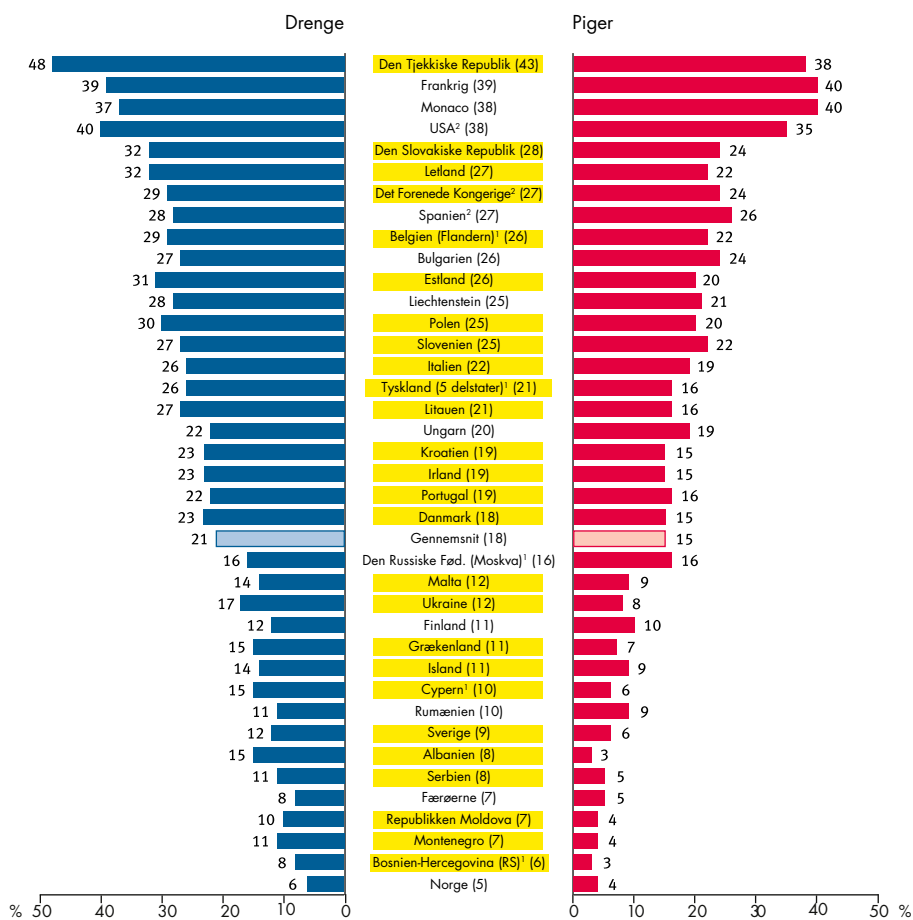
(²) Spanien, Det Forenede Kongerige og USA: begrænset sammenlignelighed.

(^a) Omfatter cannabis, amfetaminer, kokain, crack, ecstasy, LSD eller andre hallucinogener, heroin og GHB.

Signifikant forskel mellem drenge og piger

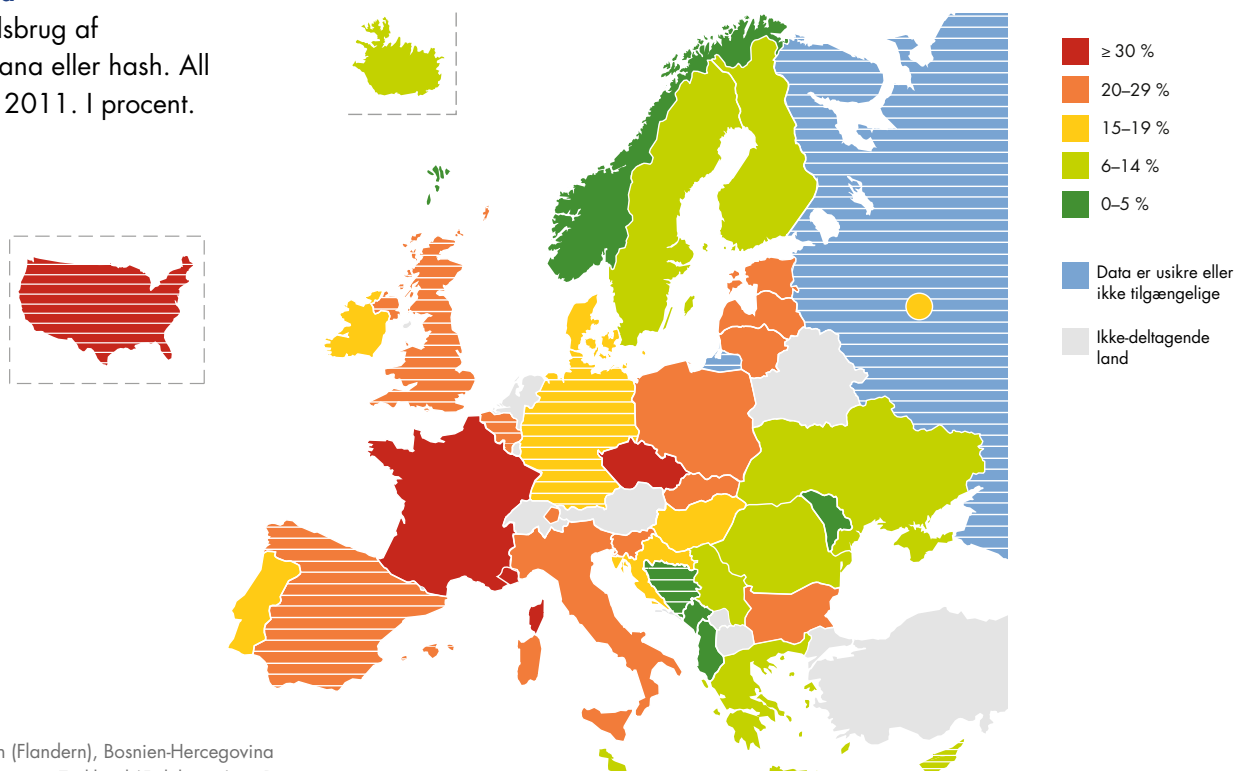
Figur 1b

Langtidsbrug af ulovlige stoffer ^(a) efter køn. 2011. I procent.

Figur 2a

Langtidsbrug af
marihuana eller hash. All
elever. 2011. I procent.

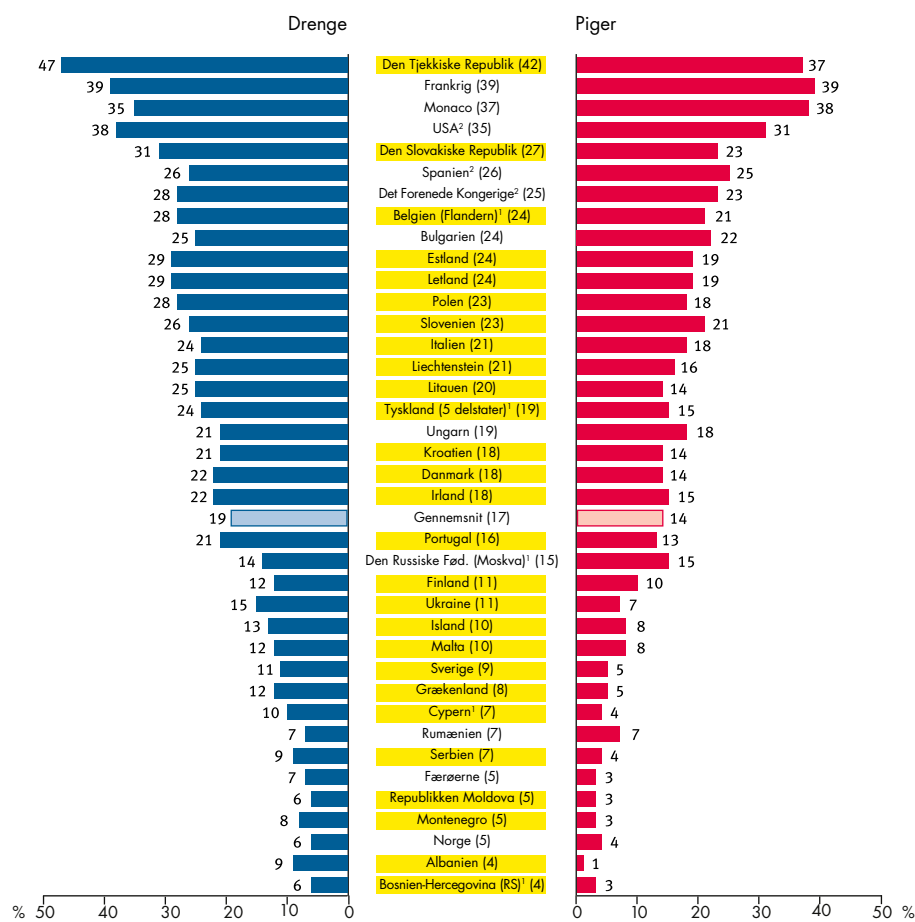
(¹) Belgien (Flandern), Bosnien-Hercegovina (RS), Cypern, Tyskland (5 delstater) og Den Russiske Føderation (Moskva): begrænset geografisk dækning.

(²) Spanien, Det Forenede Kongerige og USA: begrænset sammenlignelighed.

Signifikant forskel mellem drenge og piger

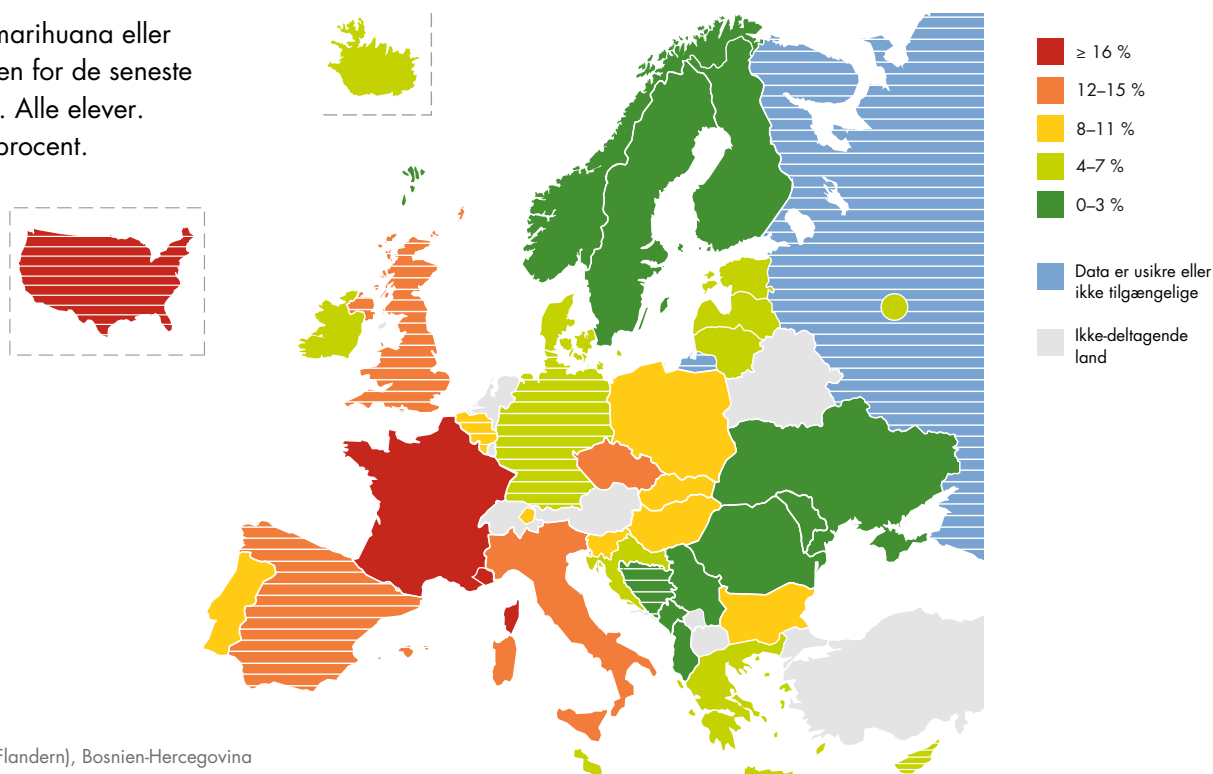
Figur 2b

Langtidsbrug af marihuana
eller hash efter køn. 2011.
I procent.

Figur 3a

Brug af marihuana eller hash inden for de seneste 30 dage. Alle elever. 2011. I procent.

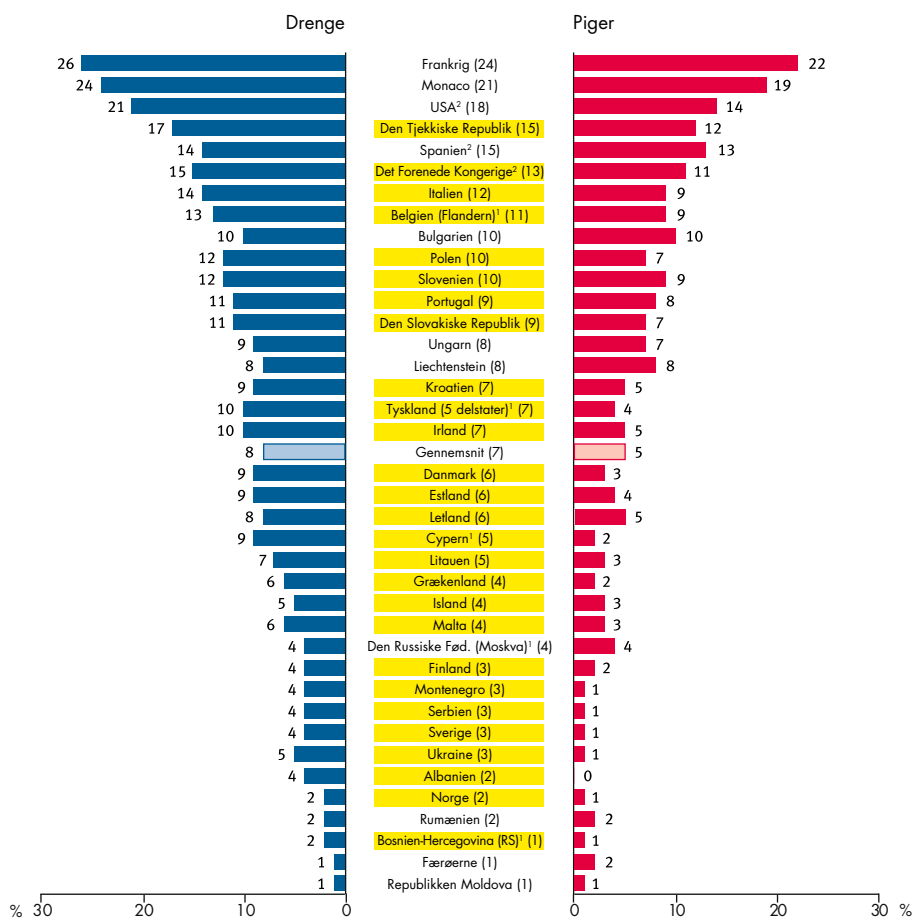
(¹) Belgien (Flandern), Bosnien-Hercegovina (RS), Cypern, Tyskland (5 delstater) og Den Russiske Føderation (Moskva): begrænset geografisk dækning.

(²) Spanien, Det Forenede Kongerige og USA: begrænset sammenlignelighed.

Signifikant forskel mellem drenge og piger

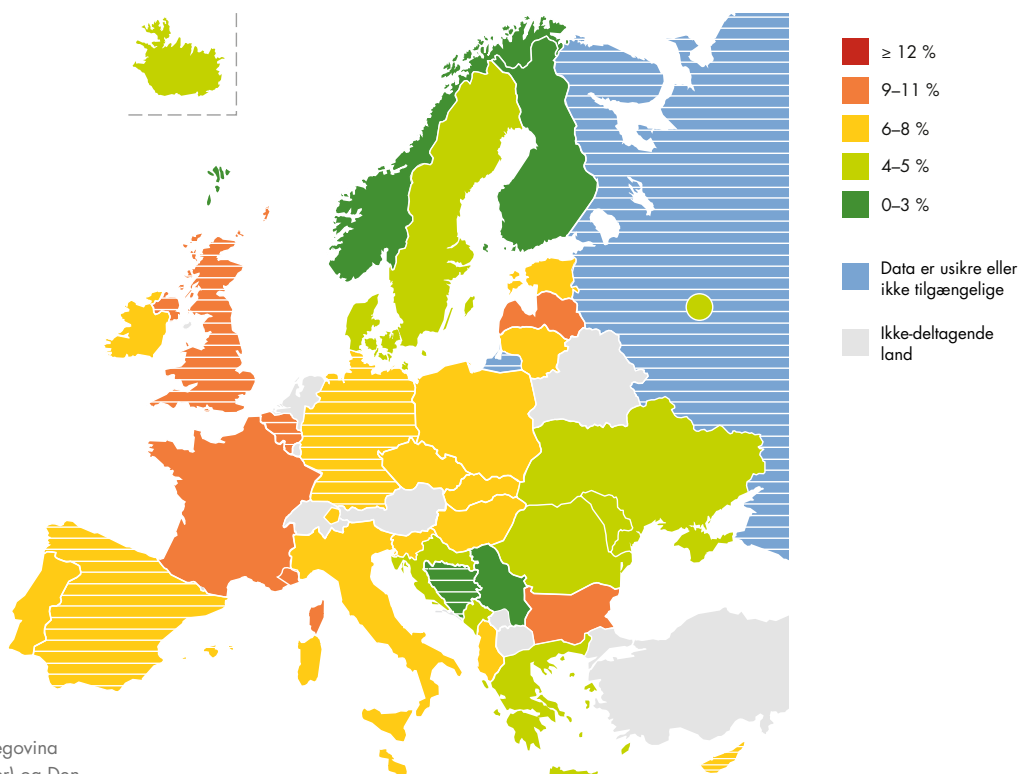
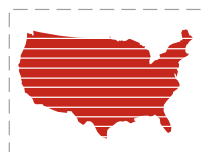
Figur 3b

Brug af marihuana eller hash inden for de seneste 30 dage efter køn. 2011. I procent.

Figur 4a

Langtidsbrug af andre ulovlige stoffer end marihuana eller hash ^(a). Alle elever. 2011. I procent.

⁽¹⁾ Belgien (Flandern), Bosnien-Hercegovina (RS), Cypern, Tyskland (5 delstater) og Den Russiske Føderation (Moskva): begrænset geografisk dækning.

⁽²⁾ Spanien, Det Forenede Kongerige og USA: begrænset sammenlignelighed.

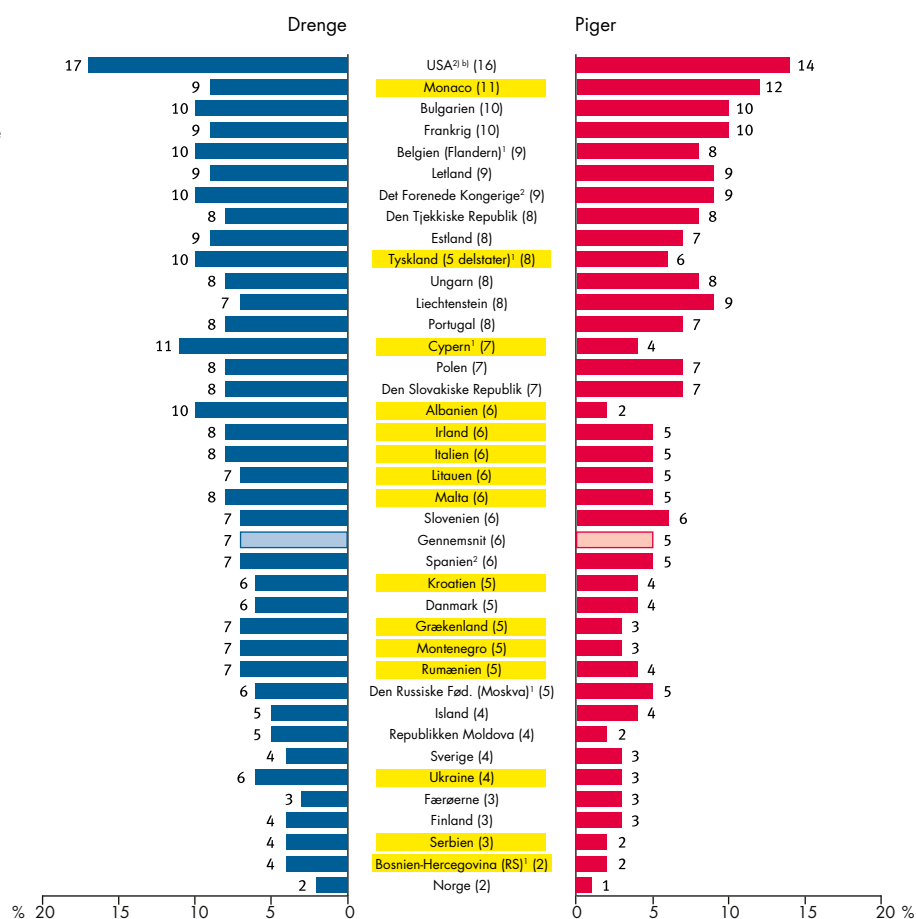
^(a) Omfatter amfetaminer, kokain, crack, ecstasy, LSD eller andre hallucinogener, heroin og GHB.

^(b) Omfatter beroligende midler; omfatter ikke ecstasy eller GHB.

Signifikant forskel mellem drenge og piger

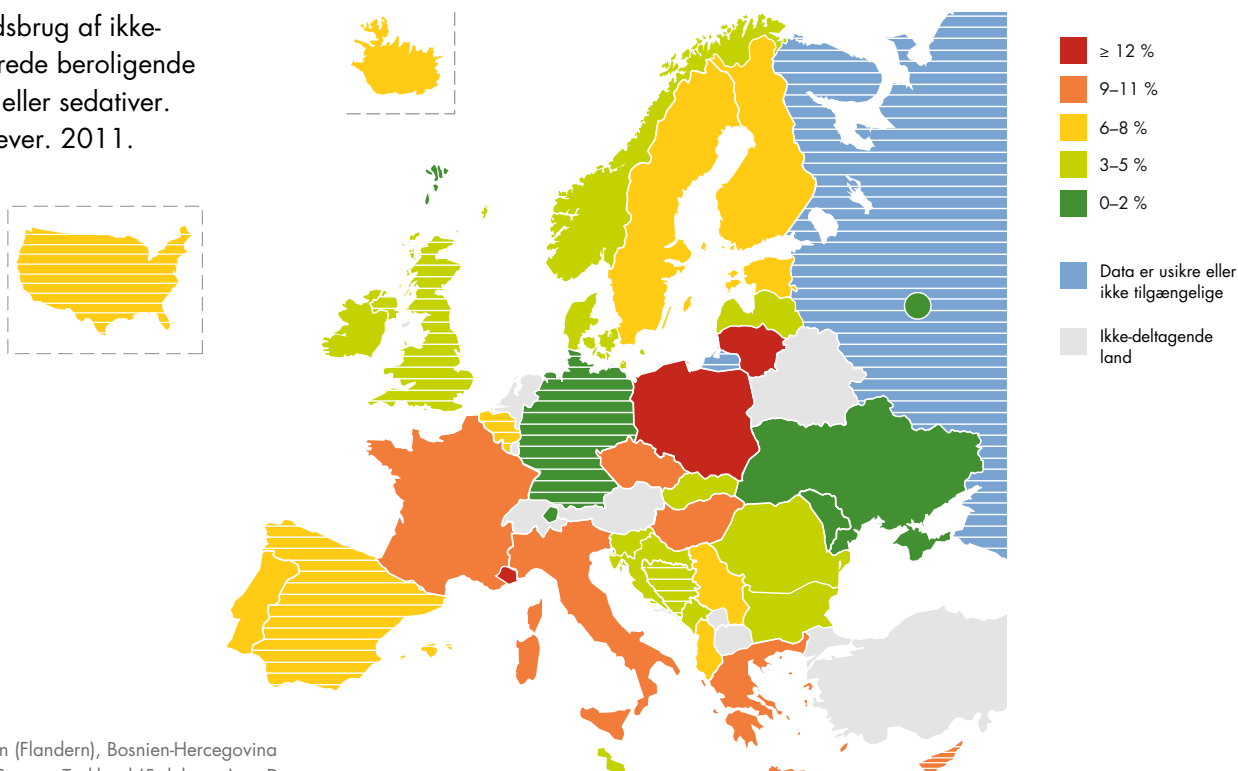
Figur 4b

Langtidsbrug af andre ulovlige stoffer end marihuana eller hash ^(a) efter køn. 2011. I procent.

Figur 5a

Langtidsbrug af ikke-ordinerede beroligende midler eller sedativer.
Alle elever. 2011.

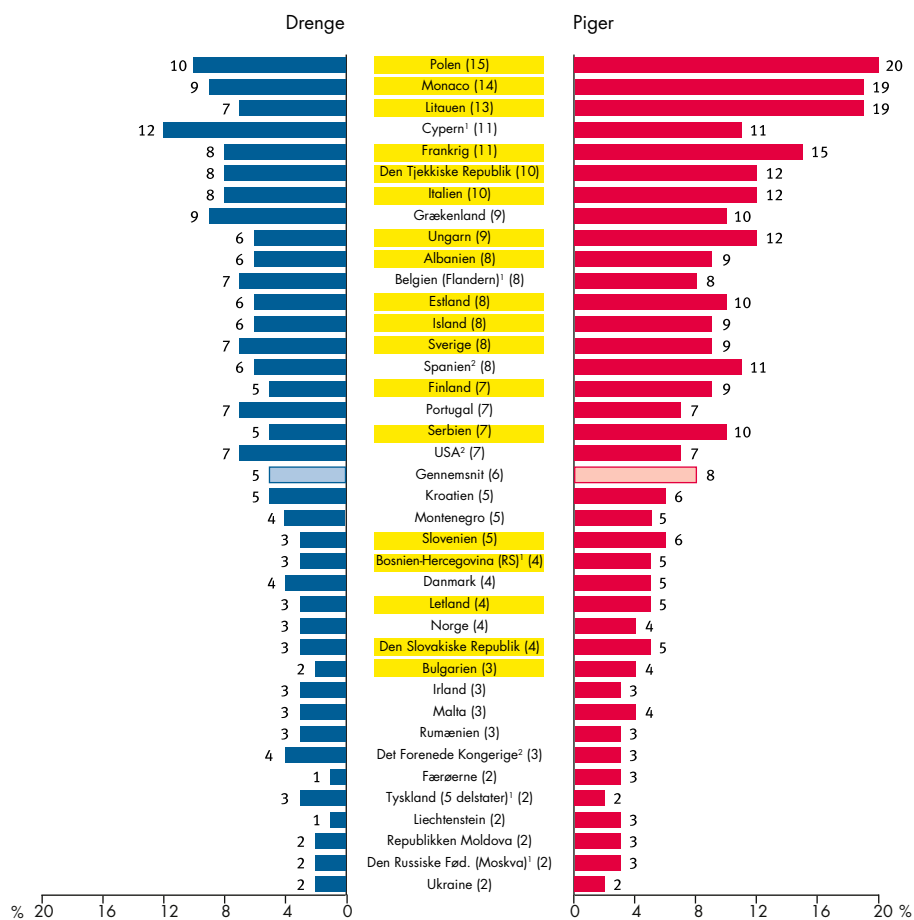
(¹) Belgien (Flandern), Bosnien-Hercegovina (RS), Cypern, Tyskland (5 delstater) og Den Russiske Føderation (Moskva): begrænset geografisk dækning.

(²) Spanien, Det Forenede Kongerige og USA: begrænset sammenlignelighed.

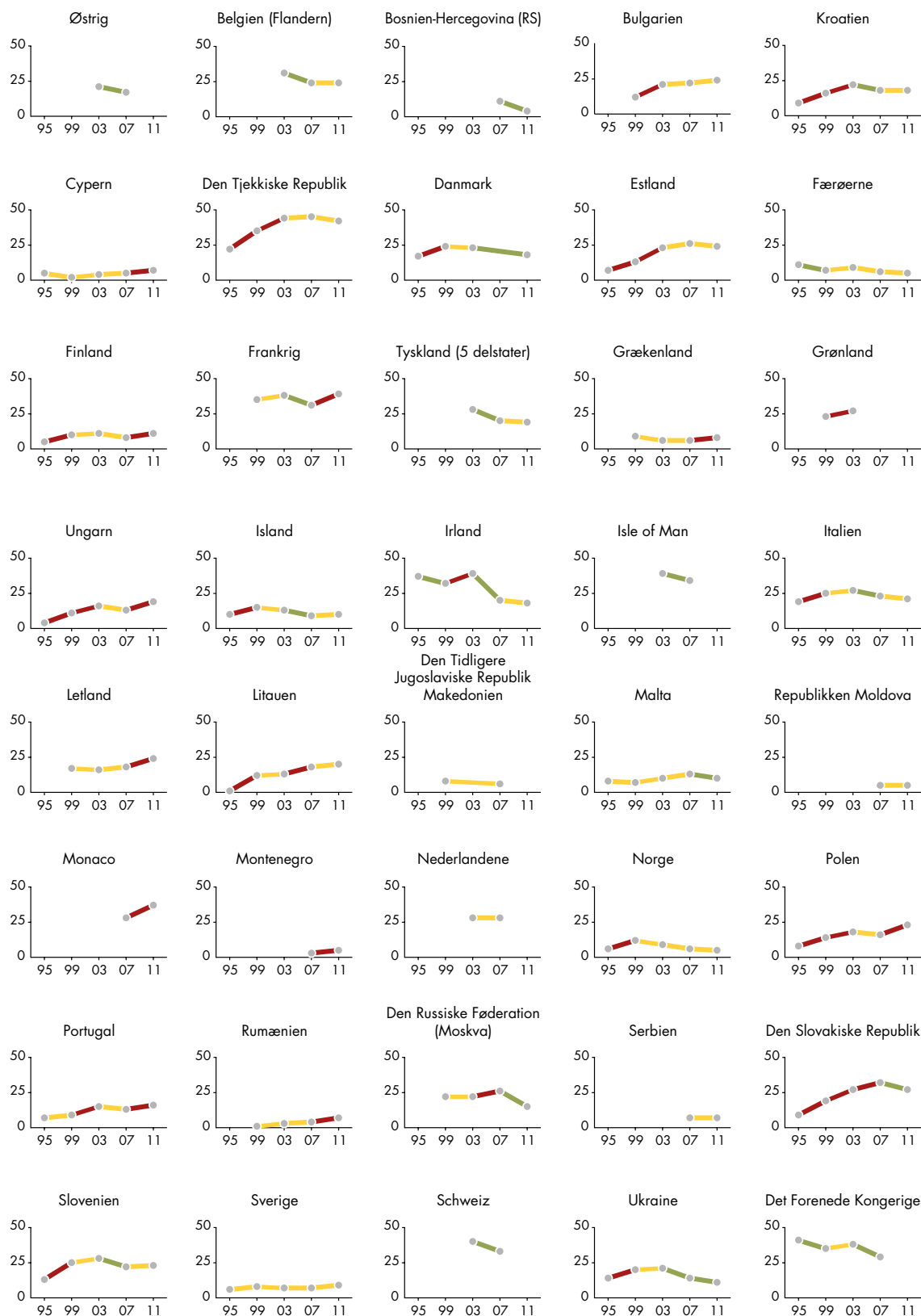
Signifikant forskel mellem drenge og piger

Figur 5b

Langtidsbrug af ikke-ordinerede beroligende midler eller sedativer efter køn. 2011. I procent.

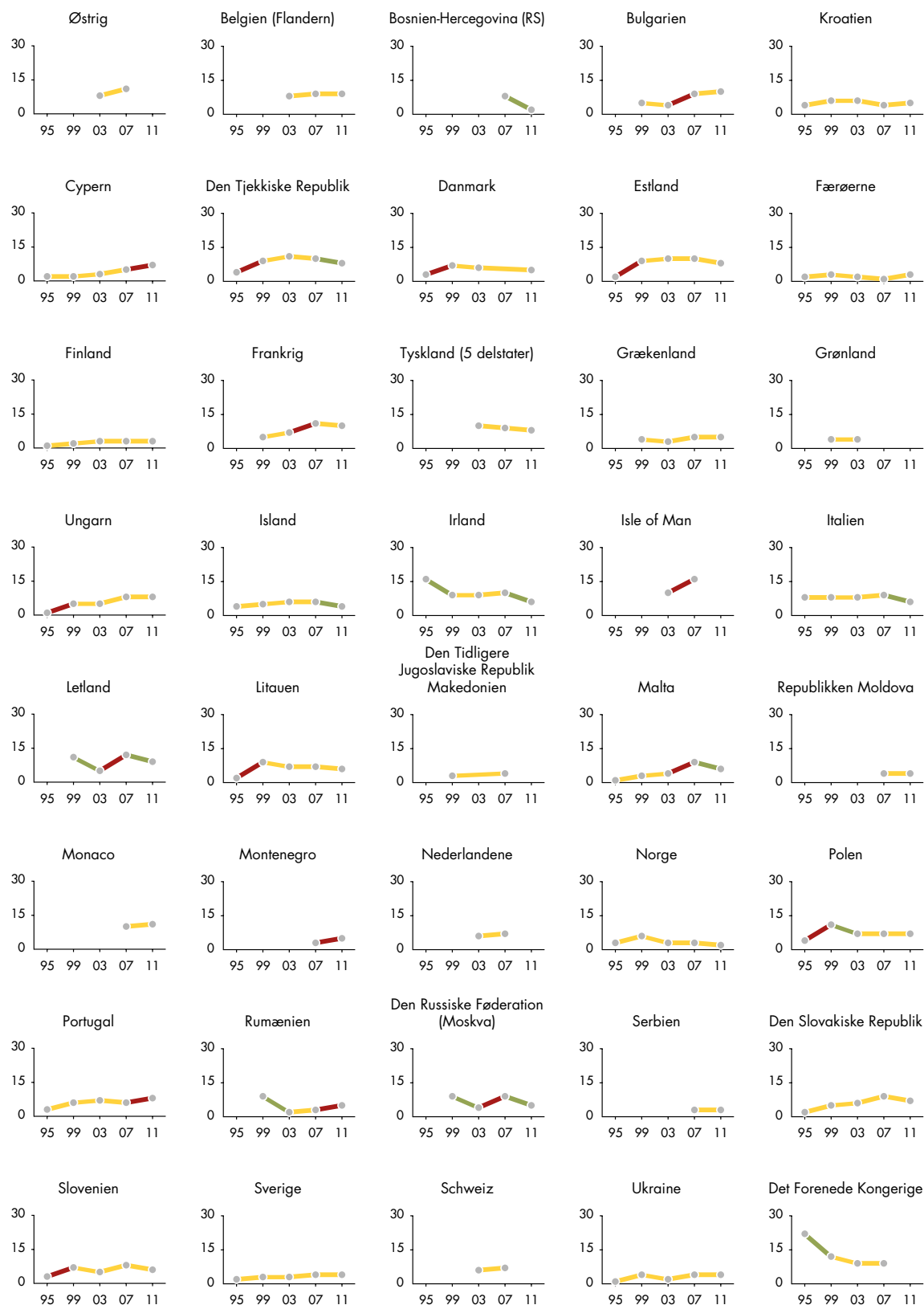

Figur 6 Langtidsbrug af marihuana eller hash efter land. 1995–2011. I procent.

Bemærk: Ændringer i de enkelte lande mellem 2007 og 2011 er blevet testet for statistisk signifikante forskelle, med undtagelse af tre lande, hvor det ikke var muligt at foretage signifikanttest (Danmark, Det Forenede Kongerige og Norge). Ændringer under fire procentpoint mellem tidligere dataindsamlinger betragtes ikke som reelle ændringer. Fald er markeret med grønt, stigninger med rødt og uændrede situationer med gult.

Figur 7 Langtidsbrug af andre ulovlige stoffer end marihuana eller hash efter land. 1995–2011. I procent.

Bemærk: Ændringer i de enkelte lande mellem 2007 og 2011 er blevet testet for statistisk signifikante forskelle, med undtagelse af tre lande, hvor det ikke var muligt at foretage signifikanttest (Danmark, Det Forenede Kongerige og Norge). Ændringer under fire procentpoint mellem tidligere dataindsamlinger betragtes ikke som reelle ændringer. Fald er markeret med grønt, stigninger med rødt og uændrede situationer med gult.

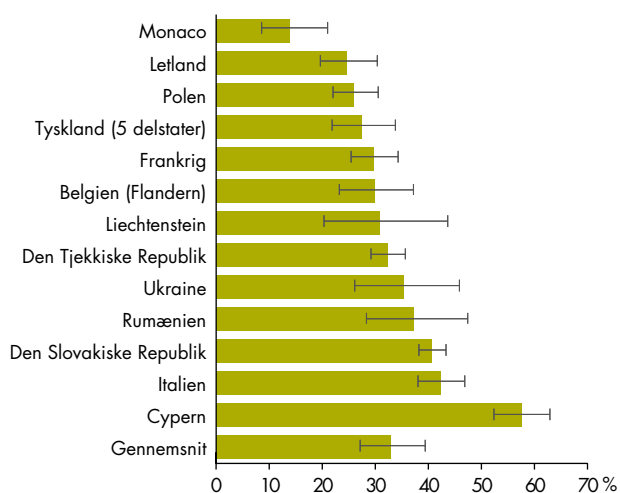
Tabel 1 Prævalens af blandingsbrug i 29 lande. 2007 og 2011. I procent.

	2+ stoffer		3+ stoffer	
	2007	2011	2007	2011
Belgien (Flandern)	12,5	12,9	5,4	4,5
Bulgarien	13,0	12,9	5,0	5,2
Kroatien	10,2	12,3	3,4	4,3
Cypern	8,0	11,2	3,0	5,0
Den Tjekkiske Republik	16,2	16,1	6,7	5,9
Estland	8,3	7,9	3,6	2,5
Finland	4,8	5,8	1,7	2,2
Frankrig	15,4	20,1	7,6	7,8
Tyskland (5 delstater)	11,6	9,8	3,9	3,5
Grækenland	7,5	7,5	2,3	2,6
Ungarn	9,4	10,2	3,6	5,0
Island	5,4	4,1	2,2	1,7
Irland	10,2	6,7	4,6	2,4
Italien	16,1	13,1	7,3	6,2
Letland	9,7	9,2	3,6	3,6
Litauen	9,4	7,7	3,1	2,8
Malta	9,9	7,8	4,0	3,3
Monaco	10,2	17,9	5,0	8,3
Montenegro	2,8	4,4	1,1	2,0
Norge	3,0	1,5	1,6	0,6
Polen	8,2	10,7	3,0	4,0
Portugal	7,4	7,1	2,7	3,1
Rumænien	4,0	5,5	1,1	1,6
Den Russiske Fød. (Moskva)	6,8	6,4	2,4	1,8
Serbien	6,2	5,9	2,0	2,1
Den Slovakiske Republik	12,2	9,4	4,7	3,5
Slovenien	10,2	9,8	4,2	4,0
Sverige	3,7	3,9	1,6	1,2
Ukraine	5,8	5,0	1,8	1,9

Bemærk: Blandingsbrug defineres som brug af mere end ét af følgende stoffer: tobak (mere end 5 cigaretter om dagen inden for de seneste 30 dage), alkohol (forbrug 10 eller flere gange inden for de seneste 30 dage), cannabis (enhver brug inden for de seneste 30 dage), andre ulovlige stoffer (amfetaminer, kokain, crack, heroin og ecstasy samt LSD eller andre hallucinogener) (enhver langtidsbrug) og ikke-ordinerede beroligende midler/sedativer (enhver langtidsbrug).

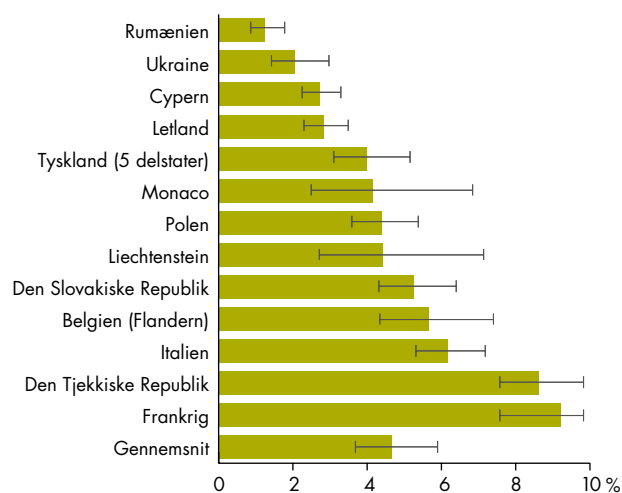
Figur 8

Andel af højrisikobrugere blandt personer, der har brugt cannabis inden for de seneste 12 måneder.

Figur 9

Andel af højrisikobrugere blandt alle deltagende skoleelever i et land.

Bemærk: CAST-skalaen (Cannabis Abuse Screening Test) blev anvendt til at anslå risikoen for cannabisrelaterede problemer i de 13 (ud af 36) ESPAD-lande, der oplyste de pågældende data. CAST-scoren ligger mellem 0 og 6, hvor en grænse på 2 point eller derover angiver højrisikobrug af cannabis.

Det Europæiske Overvågningscenter for Narkotika og Narkotikamisbrug

Sammendrag — ESPAD-rapport 2011

Luxembourg: Den Europæiske Unions Publikationskontor

2012 — 22 s. — 21x29.7 cm

ISBN 978-92-9168-510-3

Om EONN og ESPAD

Det Europæiske Overvågningscenter for Narkotika og Narkotikamisbrug (EONN) er et af Den Europæiske Unions decentrale organer. Det blev etableret i Lissabon i 1993 og er den centrale kilde til tværgående information om narkotika og narkotikaafhængighed i Europa.

EONN indsamler, analyserer og formidler faktiske, objektive, pålidelige og sammenlignelige oplysninger om narkotika og narkotikaafhængighed. Herved giver Narkotikaovervågningscentret sit publikum et evidensbaseret billede af narkotikafænomenet i Europa.

Det europæiske skoleundersøgelsesprojekt om alkohol og andre stoffer (ESPAD) gennemføres i samarbejde med uafhængige forskere i over 40 europæiske lande. Det er dermed det største tværnationale forskningsprojekt i verden om brug af stoffer blandt unge.

ESPAD-projektet blev indledt i 1993 på initiativ af det svenske Centralförbundet för alkohol och narkotikaupplysning (CAN) og med støtte fra Europarådets Pompidou-gruppe. Den første dataindsamling blev gennemført i 1995 og omfattede 26 lande. ESPAD-rapporten fra 2011 indeholder resultaterne af den femte dataindsamlingsrunde, som blev gennemført i 2011 og omfattede 36 lande.

Dette flersprogede sammendrag er et resultat af samarbejdet mellem EONN og ESPAD. Vores fælles mål er bl.a. at udvide adgangen til de oplysninger og den ekspertviden om alkohol og andre stoffer blandt skoleelever, som er udviklet gennem ESPAD-projektet, og at forbedre tilgængeligheden, kvaliteten og sammenligneligheden af skoleundersøgelsesdataene.

